

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma vuosille 2020-2024, päivitys vuodelle 2024
9411/11.00.00/2023

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 13.12.2023 § 39

Lisätiedot	Ympäristöterveydenhuollon johtaja Niina Piira p. 013 330 8206, terveysvalvonnan päällikkö Jaana Valkama p. 013 330 8242
Päätösehdotus	Ympäristöterveydenhuollon johtaja Piira Niina: Ympäristöterveydenhuollon jaosto päättää hyväksyä Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden valvontasuunnitelman päivityksen vuodelle 2024.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Selostus	<p>Ympäristöterveydenhuollon lainsäädäntö edellyttää laatimaan säännöllistä valvontaa koskevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman sekä suunnitelman järjestämistään eläinlääkäripalveluista sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä alueellaan. Suunnitelma hyväksytään ympäristöterveydenhuollon jaostossa ja toimitetaan tiedoksi Itä-Suomen Aluehallintovirastolle. Suunnitelmassa otetaan huomioon valvontaa ohjaavien keskusvirastojen toimialakohtaiset valvontaohjelmat sekä lainsäädännön edellyttämä sisältö. Lainsäädännön mukaan valvontasuunnitelma tulee laatia siten, että valvonta on laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää ja elintarvikevalvonnan osalta myös suojaa kuluttajia taloudellisilta tappioilta.</p> <p>Kuntayhtymän ympäristöterveydenhuollon jaosto on hyväksynyt valvontasuunnitelman vuosille 2020-2024. Valvontasuunnitelma tarkistetaan vuosittain ottaen huomioon keskusvirastojen valvontaohjelmien päivitykset ja mahdolliset muut olennaiset muutokset. Liitteenä on esitys päivitykseksi valvontasuunnitelmaksi vuodelle 2024.</p> <p>Ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisen ohjelman kauden 2020-2024 teemana on yhdenmukainen valvonta ja yhteistyö. Ympäristöterveydenhuollon tehtävät edellyttävät jatkuvaa vuoropuhelua ja yhteistyötä eri viranomaisten kesken sekä toimijoiden kanssa. Viranomaisyhteistyön merkitys korostuu elinympäristön terveellisyyden edistämässä sekä häiriötilanteisiin varautumisessa. Valvontakäytäntöjen valtakunnallisella yhtenäistämällä pyritään lisäämään valvonnan vaikuttavuutta ja laatua.</p>

Painopistealueet 2024

Elintarvikevalvonnan painopisteet vuodelle 2024:

- Valvontayksikön omat valvontahankkeet ovat
 - mansikan jäljitettävyyden
 - gluteenittomina markkinoitujen elintarvikkeiden gluteenipitoisuus, jatkohanke
 - juomiin käytettävän jään ja myytävien jääkuppien hygieeninen laatu, jatkohanke
 - jäähileasemien ja laitosten jään jakelupisteiden jäähileen hygieeninen laatu
 - reseptivalvonta ja elintarvikkeista annettavat tiedot sekä nettimyynä, valvonta-alueella valmistetut tuotteet

- Valtakunnallisia painopisteitä ovat mm.
 - valvontakohteiden lämpötilavalvonta
 - elintarvikkeiden jäljitettävyyden
 - Kalastustuotteiden histamiinivalvontaprojekti
 - kohteiden saaminen valvonnan piiriin
 - VATI:n jatkuva kehittäminen
 - pandemiavalmiuden kehittäminen

Terveysturvallisuuden valvonnan painopistealueet vuodelle 2024:

- Valvontayksiköllä ei ole suunnitelmassa omia valvontahankkeita
- Valtakunnallisia painopisteitä ovat
 - omavalvonnan tukeminen
 - elinympäristöterveyden edistäminen ja yhteistyö

Tupakkavalvonnan painopisteet vuodelle 2024:

- omavalvonnan tukeminen
- yhteistyö ehkäisevän päihdetyön kanssa
- tuotevalvonta ja markkinoinnin valvonta
- Asuntoyhteisöjen tupakointikieltojen ja -rajoitusten valvonnan haasteet

Lääkelain valvonnan painopisteet vuodelle 2024:

- nikotiinivalmisteiden esillepano ja myyntiluvat

Eläinlääkintähuollon painopisteet vuodelle 2024:

- Valvontayksikön omat painopistealueet
 - Lakisääteisten eläinlääkäripalvelujen laadun ja saatavuuden varmistaminen
 - Tuotantoeläinten terveydenhuollon palveluiden vahvistaminen palvelutarvetta vastaavaksi panostamalla henkilöstön koulutukseen ja työjärjestelyihin

- Valtakunnallisia painopistealueita ovat mm.:
 - ELTE-tietojärjestelmän vaiheittainen käyttöönotto
 - ELTE1-osion (eläintautitapausten ja epidemioiden hallinta) tehostettu kirjaaminen järjestelmään
 - ELTE2-osion (eläinlääkkeiden käyttötiedon keruu) käyttöön kouluttautuminen ja käyttöön vakiinnuttaminen
 - ILMO-tietojärjestelmän (eläinten terveyden ja hyvinvoinnin toimijoiden luvan-, hyväksynnän- ja ilmoituksenvaraiset toiminnot ja rekisteröinnit, kouluttautuminen ja käyttöönotto kuntia koskevin osin)
 - Pandemiavalmiuden kehittäminen - koronapandemian opit elintarvikevalvonnassa ja eläinlääkintähuollossa: arvioidaan painopistetyön onnistumista
 - EU:n eläinterveyssäännöstön 2019/429 (AHL) ja muun eläintautilainsäädännön sekä muun eläinten merkinnän ja rekisteröinnin lainsäädännön vaatimusten käytännön toteutusta ja vakiinnuttamista jatketaan
 - EU:n eläinlääkeasetuksen soveltamisen toimeenpano: uuden lainsäädännön mukaisen valvonnan vakiinnuttaminen
 - Eläinten hyvinvointilain toimeenpano: aloitetaan uusien vaatimusten toteutus
 - Eläinlääkintähuoltolain toimeenpano: osallistutaan koulutuksiin, varaudutaan käyttöönottoon
 - Kuolleiden tuotantoeläinten hautaamisen valvonta ja turkiseläinrehun turvallisuuden varmistaminen: valvonnan toteutusta jatketaan ja laajennetaan suurten kotiteurastusmäärien valvontaan

Painopistealueiden mukaisen valvonnan toteuttaminen on kuvattu valvontasuunnitelmassa.

Eläinlääkintähuollon suunnitelman toteutumisen kannalta merkittävin riski on edelleen eläinlääkäreiden saatavuus. Valtakunnallisesti valmisteilla oleva eläinlääkintähuoltolain muutos saattaa myös aiheuttaa merkittäviä muutoksia eläinlääkäripalvelujen järjestämiseen tulevaisuudessa.

Suunnitelmaan on päivitetty valvonnan painopisteet valtakunnalliset valvontaohjelmat huomioiden ja lisäksi on tehty muita tarkennuksia mm. kohteiden lukumääriin, tietojärjestelmiin ja lainsäädännön muutoksiin liittyen. Lisäksi Aluehallintoviraston arviointiraportissa huomioitua asiaa on lisätty valvontasuunnitelmaan.